

Saateks

Tegevusaruanne koosneb viiest peatükist. Esimeses antakse ülevaade Integratsiooni Sihtasutusest ning kõige olulisematest sündmustest aastal 2019. Ülejäänud neli peatükki kajastavad Integratsiooni Sihtasutuse tegevusi vastavalt sellele, millise valdkondliku arengukava elluviimisega need kõige enam on seotud.

Integratsiooni Sihtasutusest

Missioon

Integratsiooni Sihtasutus on lõimumis- ja rändetegevuste teoreetiliste ja rakenduslike teadmiste ja oskuste kompetentsikeskus.

Integratsiooni Sihtasutus algatab ja toetab Eesti ühiskonna lõimumisele suunatud tegevusi ja abistab rändeprotsessis osalejaid.

Olulised raamdokumendid

- sihtasutuse strateegia aastateks 2015–2020
- arengukava „Lõimuv Eesti 2020“
- rahvuskaaslaste programm 2014–2020
- Ida-Virumaa programm

Rahastus

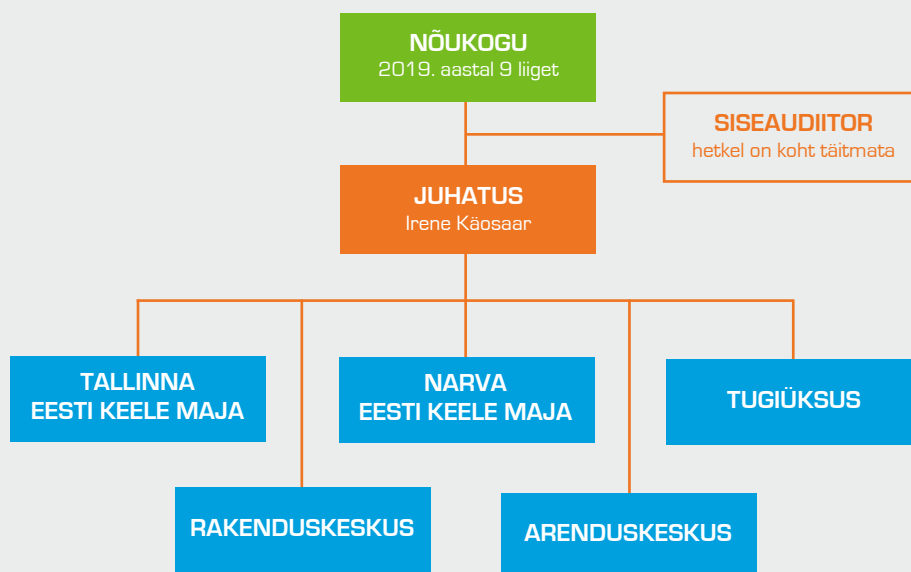

- riigieelarve
- Euroopa Sotsiaalfondi projekt „Eesti ühiskonnas lõimumist toetavateks tegevusteks toetuse andmise tingimused“
- annetused

Töötajaskond

2019. aastal töötas Integratsiooni Sihtasutuses **38 inimest**, kellest 20 asus Narvas. Asutust juhib 1. septembrist 2017 **Irene Käosaar**. Sihtasutuse 9-liikmelise nõukogu esimees oli

28. juunini 2019 **Kristina Kallas**. 28. augustist 2019 on nõukogu esimees **Birute Klaas-Lang**. Täpsem ülevaade nõukogu tööst on toodud lisas 1.

Ajalugu

Integratsiooni Sihtasutus loodi 1998. aastal. Sihtasutuse asutas Eesti Vabariik, kelle nimel teostab alates 2009. aastast asutajaõigusi Kultuuriministeerium.

Aja jooksul on sihtasutus kandnud **erinevaid nimesid**: 1998–2008 Mitte-eestlaste Integratsiooni Sihtasutus, 2008–2009 Integratsiooni Sihtasutus, 2010–2017 Integratsiooni ja Migrat-

siooni Sihtasutus Meie Inimesed (MISA) ja alates 2017. aastast jälle Integratsiooni Sihtasutus.

Olulised väärtused

Sihtasutus tegutseb selle nimel, et eestlastel ja Eesti riigis elavatel teiste rahvaste esindajatel oleks koos hea elada ning et kõigil eestimaalastel oleks võrdsed võimalused olla Eesti ühiskonna täisväärtuslik liige.

kompetentsus

koostöö

hoolivus

avatus

Olulised daatumid

Olulised numbrid

3952 inimesele pakuti nõustamis-
teenust.

3854 inimest lahendas edukalt lõpu-
ni kodanikupäeva e-viktoriini.

2609 inimest osales 40-s kogukond-
likku koostööd soodustavas
ühistegevuses.

2272 inimest asus õppima 142-l
eesti keele A1–C1 taseme
kursusel.

1300 inimest osales eesti keele mes-
sil „KU-Ky“ Narvas ja Tallinnas.

1090 inimest sai osa paindliku
lõimumisprogrammi kultuuri-
moodulist.

308 inimest praktiseeris B2–C1
tasemel eesti keelt eesti keele
ja kultuuri tundmise klubides
üle Eesti.

191 Eestisse tagasipöördunut või
nende pere nõustati.

152 noort õppis eesti keelt: 66
välis-eesti noorte keelelaagris
ja 86 kohalikku noort pere-
õppes.

94 inimest osales suvel keele-
kümblyse laagrites Saaremaal
ja Pärnumaal.

70 inimest osales piloteeritavas teenuses,
millega korraldatakse kogemusnõus-
tamise võrgustiku kohtumisi Eestisse
tagasipöördunutele.

50 kohtumist toimus Tallinnas, Narvas,
Tartus ja Viljandis, mille käigus külas-
tasid sihtasutust lõimumisvaldkonna
koostööpartnerid ja avaliku sektori
asutuste, koolide ning mittetulundus-
ühingute esindajad Eestist.

28 kohas üle Eesti tegutsesid iganäda-
laselt keelekohvikud. Neid külastati
3676 korral.

23 konkurssi viidi läbi: 15 hanget, seitse
taotlusvooru ja üks preemiakonkurss.

20 rahvusvähemuste kultuuriprojekti said
toetuse.

18 rahvusvähemuste katusorganisat-
siooni said kolmeks aastaks baas-
rahastuse.

16 inimest liitus aasta jooksul sihtasutuse
kollektiiviga. Teiste seas alustasid tööd
rahvuskaaslaste nõustaja ja rahvus-
kaaslaste info- ja koostööspetsialist.

10 riigi delegatsioonid külastasid
sihtasutust ja eesti keele majasid.

6 määrust koostas sihtasutus koostöös
Kultuuriministeeriumiga, mille käigus
korraldati oluliselt toetuste eraldamise
protsessi ja sisu.

Muud olulised tegevused

Riiklikest algatustest osalesid Integratsiooni Sihtasutuse esindajad haridusstrateegia 2035 koostamise juhtrühmas, ülemaailmse eestluse komisjonis, Narva kultuuripealinnaks kandideerimise töörühmas, keelenõukogu, riigikeele nõukoja, lõimumiskava juhtrühma ja strateegia „Eesti 2035“ tööprotsessis.

Integratsiooni Sihtasutus hakkas uue tegevusena panustama **Ida-Virumaa programmi** elluviimisse.

Organisatsioonikultuuri tugevdamiseks viidi läbi arengunõustamise koolitus juhtrühmale ning supervisioonid õpetajatele.

Alustati sihtasutuse uue strateegia koostamist. Sellega seoses viidi läbi sihtasutuse väärtuste arutelu nii valdkonnajuhtidega kui kogu kollektiivis.

Eesti keele õppe mitmekesistamiseks pakkusid eesti keele majad Tallinnas ja Narvas palju erinevaid võimalusi. Sihtasutuse eesti keele õpetajate jaoks oli 2019. aasta esimene täis-tööaasta.

Läbi viidud hanked

Hanke nimi	Sõlmitud lepingud	Teenuse maksumus*
Reisiteenuste ostmise 2019–2021	3	180 000,00
Eesti keele kursused Eestis elavatele vähelõimunud püsielanikele	4	429 477,12
Eesti keele iseseisva õppe nõustamine keelekohvikutes	8	56 717,28
Eesti keele kursused Eestis elavatele vähelõimunud püsielanikele ja uussisserrändajatele perioodil 2019–2022	4	801 216,00
Väliseesti noorte keelelaager	1	54 000,00
Eesti ja inglise keele õpe Ida-Virumaa ettevõtjatele ja ettevõtete võtmetöötajatele	1	57 600,00
Nõustamis- ja infosüsteemi võrgustiku jätkukoolituste kavandamine ja läbiviimine ning võrgustiku tugimeetmete arendamine	1	88 200,00
Rahvusvahelise lõimumisalase konverentsi korraldusteenuse tellimine	1	60 000,00
Eesti kultuuriruumi tutvustamine Eestis elavatele vähelõimunud püsielanikele ja uussisserrändajatele perioodil 2019–2022	3	233 013,00
Eesti keele õppealase nõustamise meetodika arendamine	1	29 766,00
Eesti keele iseseisva õppe nõustamine Haapsalu keelekohvikutes	1	3 492,00
Eesti keele kursused Ida-Virumaa õpetajatele	1	101 098,80
Integratsiooni Sihtasutuse Tallinna ja Narva kontori sisustuse ostmise	2	55 715,04
Tagasipöördujate nõustamisteenuse teabematerjalid	1	11 752,86
Eesti keele messi „KU-Ky“ korraldamine 2020. aastal	1	41 058,72
KOKKU	33	2 203 106,82

* Tabelis toodud summad on eurodes ja sisaldavad käibemaksu.

Lõppenud taotlusvoorud

Taotlusvooru nimi	Sõlmitud lepingud	Eraldatud toetus*
Rahvusvähemuste katus-organisatsioonide tegevustoetus	18	453 500,00
Üle-eestilise ulatusega spordi- ja kultuuriüritused – I taotlusvoor	8	157 500,00
Väliseesti kultuuriseltside toetamine	22	40 000,00
Lõimumist edendavad kultuuri- ja sporditegevused	11	89 577,00
Rahvusvähemuste kultuuriseltside toetamine	20	75 500,00
Pereõppe partnerorganisatsioonide tegevustoetus	1	35 104,00
Ida-Virumaa ettevõtlust edendavad spordi- ja kultuuriüritused – II taotlusvoor	6	95 400,00
KOKKU	86	946 581,00

* Tabelis toodud summad on eurodes ja sisaldavad käibemaksu.

Lõppenud preemiakonkursid

Preemiakonkursi nimi	Määratud preemia	Eraldatud preemia*
Konkurss lõimumisvaldkonna 2019. aasta meedia- ja arenduspreemiatele	4	4 000,00
KOKKU	4	4 000,00

* Tabelis toodud summad on eurodes ja sisaldavad käibemaksu.

„Lõimuv Eesti 2020“ tegevused

Suurem osa Integratsiooni Sihtasutuse tegevustest on seotud arengukavas „**Lõimuv Eesti 2020**“ sõnastatud eesmärkidega. Lõimumise all mõistetakse ühiskonna kultuurilise, poliitilise ja sotsiaalmajandusliku sidususe suurenemist.

Integratsiooni Sihtasutuse tegevus teenib kahte suurt arengukava eesmärki, milleks on lõimumist toetava väärtusruumi kujundamine ja lõimumise soodustamine praktiliste tegevuste kaudu.

Lõimumist toetavate hoiakute ja väärtuste kinnistamiseks Eesti ühiskonnas teeb Integratsiooni Sihtasutus järgmist:

- korraldab ja viib läbi eesti keele õpet ja tutvustab eesti kultuuri
- soodustab erineva emakeele ja kultuurilise taustaga inimeste eesti keeles suhtlemist
- soodustab ühiskondlikes protsessides kaasalöömist, toetades selleks kodanikuühiskonna organisatsioone ja nende koostööd
- toetab kultuuri- ja spordisündmusi, mis viivad kokku eri piirkondade või keelelis-kultuurilise taustaga inimesi
- toetab rahvusvähemuste kultuuriseltse
- annab välja lõimumisvaldkonna arenduspreemiaid
- tähistab mitmekultuurilisusega seotud tähtpäevi
- korraldab rahvusvahelist lõimumiskonverentsi

Erineva keele- ja kultuuritaustaga Eesti elanike ühiskondliku aktiivsuse suurendamiseks ja lõimumise toetamiseks teeb Integratsiooni Sihtasutus järgmist:

- pakub paindlikku lõimumisprogrammi, st aitab valmistuda kodakondsuseksamiks ning õpetab eesti keelt ja kultuuri
- nõustab ja jagab infot keeleõppe ning ühiskonnas toimetuleku teemal
- nõustab tööandjaid, kuidas korraldada eesti keele õpet

Integratsiooni Sihtasutuse tegevusi arengukava „Lõimuv Eesti 2020“ elluviimisel rahastavad Kultuuriministeerium ja Euroopa Sotsiaalfond.

Eesti keele majad

2019. aastal avas Integratsiooni Sihtasutus Tallinnas ja Narvas eesti keele majad, millega tõhustatakse oluliselt keeleõppe võimalusi.

Eesti keele majade märgi all toimuvad suhtluskeele kursused ja keele harjutamisele suunatud avalikud üritused. Mitmekesisstatud on keeletaseme testimise võimalusi ning tutvuda saab kodakondsuseksami näidisülesannetega. Toetatakse algatusi, mis võimaldavad eesti keelt õppida tegevuse käigus. Alustatud on tööjõuvahetusprogrammide, häälduskursuste ning teiste keelepraktikat võimaldavate ühistegevuste korraldamist.

Keelekursused

Eesti keele majad pakkusid 2019. aasta jooksul **580 õppekohta**. Nendest 470 täitsid suhtluskeele kursustel osalejad Tallinna ja Narva eesti keele majades. 110 kohta täitsid grammatika- ja häälduskursusest osavõtnud ning Narva Haigla ja Politsei- ja Piirivalveameti töötajad.

Suhtluskeele kursuste gruppide moodustamiseks töötati välja uus süsteem. Õppijad jõuavad eesti keele majade kursustele **nõustamisteenuse** kaudu, mille käigus selgitatakse välja nende keeleõppe eeldused, vajadused ja motivatsioon ning leitakse sobivaim õppevorm. See lähenemine aitab tõsta keelekursuse kvaliteeti ja õppimise tulemuslikkust ning vähendada väljalangevust.

Suhtluskursustel osalejatele pakuti ka **kultuuri-üritusi**: teatrietenduste ja muuseumide külastust, õppereise, mälumänge, temaatilisi õppeprogramme jms.

Üritused

Lisaks kursustele korraldavad eesti keele majad üritusi, kuhu on oodatud kõik huvilised. Nii näiteks toimusid Tallinnas õpikojad eri teemadel, filmi- ja lauamänguõhtud, aruteluõhtud külalisega, lugemisklubi, majamäng, keele tandemõpe. Tehti väljasõite Viljandimaale. Keeleõpet toetav tegevus „Foorumteater“ avati suurejoonelise üritusega Kumus. **Tallinna** eesti keele maja üritustest võttis osa **1625 inimest**.

Narva eesti keele majas korraldati filmi-, lauamängu- ja aruteluõhtuid, mängiti „Eesti mängu“, tutvuti eesti köögiga ja peeti keelekohvikut „Räpi ka“. Narvas, Kohtla-Järvel ja Sillamäel viidi läbi tandemõpet, toimusid keelejälgijate kohtumised ja lauaetike kursused. Tehti väljasõite Tartusse, Lääne-Virumaale, Sinimäele, Avinurmesse ja Pärnusse ning korraldati jõuluüritusi. **Narva** eesti keele maja üritustest võttis osa **2230 inimest**.

3855

inimest lõi kaasa Narva ja Tallinna eesti keele maja üritustel

580

õppekohta oli eesti keele majades

3854

inimest lahendasid lõpuni kodanikupäeva viktoriini

FOTO: ILJA SMIRNOV

Eesti mäng

Eesti Vabariigi iseseisvuspäeva eel toimunud mängust Narva Kunstigaleriis võttis osa ligi 80 inimest. Narva eesti keele maja õppijate kõrval löid kaasa ka näiteks Töötukassa ning Politsei- ja Piirivalveameti kohalikud töötajad.

Suvisel perioodil pakkusid eesti keele majad võimalust keeleoskust lihvida igapäevarutiinist erinevas keskkonnas. Juunis ja augustis peeti Saaremaal nädalaseid **keelekümblyse suvelaagreid**, millest võttis osa 44 täiskasvanut ja 16 last. Õppijad täitsid iga päev päevikuid, millest on näha laagri positiivne mõju eesti keele arengule.

Seikluslikumad keeleõppevõimalused

Keeleõppe eestvedajate ettepanekute alusel ja abiga viidi läbi üheksa keeleõpet toetavat tegevust. „Foorumteater“ Tallinnas ja „Zuga“ Narvas andsid enam kui 200 osalejale uue vaate **keeleõppele teatri ja tantsu vahendusel**. Tallinnas toimus **keelekohvik** „Võti eesti keelde“ eesti keelest erineva emakeelega lapsevanematele, kelle lapsed õpivad eestikeelses koolis või keelekümblyklassis. Pärnus ja Kohtla-Järvel toimusid keelekohvikud. Ida-Virumaal võeti ette **rahvamatk** „Avasta oma kodukohta“ ning Naissaarel peeti **ellujäämiskursust** „Survival Games“. Jõepre

perelaagris Pärnumaal said kokku pered Pärnust, Sindist, Narvast ja Kohtla-Järvelt. Laagris alguse saanud eestikeelne suhtlus jätkub.

Keelt saab omandada ka **pereõppes**. 86-le Ida-Virumaa noorele pakkus pereõpet MTÜ Veeda Vaheaeg Võrumaal. Toimus kaheksa vahetust, igast sai osa kümmekond noort, kes veetsid kümme päeva eestikeelses peres Võrus või Tartus. Selle aja jooksul sai suhelda eesti keelt kõnelevate noortega, tutvuda eesti kultuuriga, meisterdada, matkata, koduloomade eest hoolitseda ja sportlikke võistlusi mängida.

Keele ja meelega Arvamusfestivalil

Paides toimunud Arvamusfestivalil oli seekord Integratsiooni Sihtasutuse eestvedamisel eraldi keele ja meelega ala. Eesti keele majade kõrval aitasid programmi teha Soome Instituut, Eesti Rahvusraamatukogu, Rahvusvaheliste Suhete Ring ja Eesti Keele Instituut. Eesti keele majade

FOTO: KATI VISNAP

KU-Ky!

Märtsikuine eesti keele mess viis kokku täiskasvanud keeleõppijad ning keeleõppeteenust ja -vahendeid pakkuvad koolitusasutused ja kirjastused. Keelemessi külastas Narvas [pildil] ca 200 ja Tallinnas ca 1100 inimest.

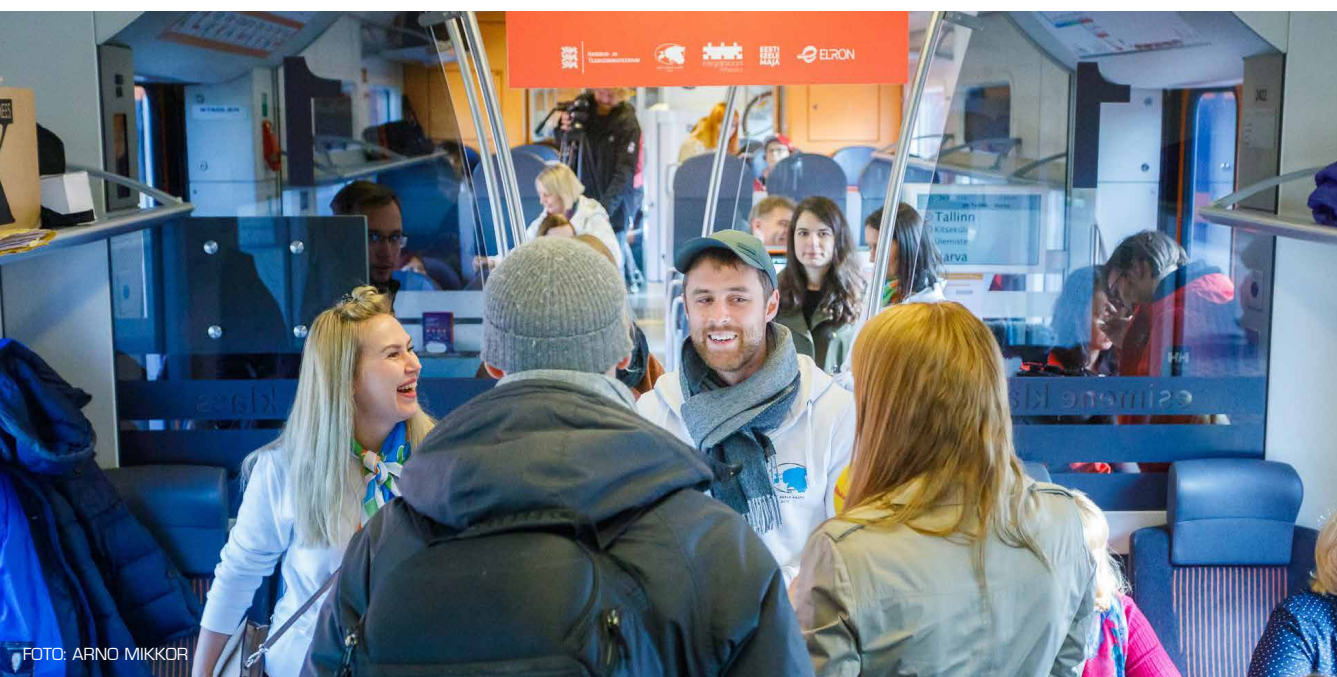

FOTO: ARNO MIKKOR

Keeleõpe rööbastel

24. septembril alustas Balti jaamast teed Narva esimene rong, kus õpetati sõidu ajal reisijatele eesti keelt. Sellised rongid sõitsid kolmel päeval.

korraldatud **vestlusringis** jagasid oma kogemusi eesti keele õppimisest ja siinsest elust inimesed Iisraelist, Pakistanist, Valgevenest ja Itaaliast. Vestlusring tekitas Arvamusfestivali külastajate seas elavat huvi, kuulajaid ja kaasaraajakijaid oli 30–40 ringis. Keele ja meele alal toimus mõlemal päeval ka eesti keele majade korraldatud **eesti keele kontrolltöö**, kus põnevaid keeleülesandeid lahendas ligikaudu 200 inimest.

Eesti keele rong

2019. aasta oli kuulutatud eesti keele aastaks. Seoses sellega korraldasid eesti keele majad koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumi ning Elroniga eesti keele õpet Tallinna ja Narva vahel kulgevas rongis.

Spetsiaalses keelevagunis toimusid reisijatele **interaktiivsed tegevused**, millega suurendati huvi eesti keele õppimise vastu ning näidati, et see võib toimuda efektiivselt ka mitteformaalses õhkkonnas. Sai kasutada ka passiivseid keeleõppe-

meetodeid ehk kuulata taskuhäälingut. Aktiivsest programmist võttis kolme päeva jooksul osa 50, passiivsest 150–200 reisijat ning projektimeeskonna tähelepanu said kõik reisijad.

Teavitus internetis ja üritustel

Lisaks Integratsiooni Sihtasutuse **kodulehele** on eesti keele majade teavitus- ja turunduskanalid sotsiaalvõrgustikud **Facebook** ning **Instagram**. Neid haldavad sihtasutuse kommunikatsioonijuht, eesti keele majade juhid ning õpetajad. 2020. aasta alguse seisuga jälgib keelemajade tegevust Facebookis 2550 ja Instagramis 345 inimest. Peetakse ka eesti keele maja **blogi** narvaeestikeelelemaja.home.blog.

Sotsiaalmeedia ajastul pole kuhugi kadunud ka näost-näku kohtumiste vajadus. Suurendamaks ühiskonna teadlikkust eesti keele majade tegevusest, võttis Narva eesti keele maja osa messist

„Orientiir“, osales emakeelepäeva pidustustel Narvas Fama Keskuses, Sillamäel Euroopa päeval, Narva linna päevadel ning Sillamäe linna- ja merepäevadel. Tallinna eesti keele maja osales Tallinna linnapäevadel. Üheskoos tutvustati oma tegevusi Tartus messil „Changemakers Summit 2019“.

Augustis osalesid eesti keele majad Tartu Ülikooli Narva kolledži **pedagoogilisel konverentsil**, kus korraldasid töötoa teemal „Õpetaja kui eeskuju õppija kohanemisel muutuva maailmaga“. Augustis osaleti ka koolirahu väljakuulutamise üritusel Narvas. Novembrikuus osalesid eesti keele majad infolauaga **Eesti Võõrkeeleõpetajate Liidu 10. aastapäeva konverentsil**.

Koostöövõrgustikud

Ida-Virumaal on äärmiselt oluline tõhustada koostööd asutuste vahel, kes panustavad lõimumisvaldkonda. Narva keelemaja arendab koostööd **TalTech Virumaa kolledži, Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse** ning **Soome Instituudiga**. Fookuses on ka kohalikud omavalitsused ning koolieelsed ja keskastme haridusasutused.

Koostöös TalTech Virumaa kolledžiga **Kohtla-Järvel** ja linnavalitsusega **Sillamäel** avati sügisel 2019 Narva eesti keele maja esindused, korraldati infotunnid ning alustati sisuliste tegevustega. Tallinna eesti keele maja arendas koostööd

Maarduga, kus käivitub regulaarne teenus 2020. aasta alguses. Alustati ka koostööd **Tartuga**.

Lõimumisvaldkonnast huvitatud asutuste esindajatest – nt Töötukassa, Harjumaa ja Ida-Virumaa linnavalitsused, ülikoolid – on moodustatud **nõukojad**, mille eesmärk on anda nõu ning väärtuslikku kõrvaltvaadet eesti keele majade tegevusele.

Õpetajate täienduskoolitus

Sihtasutuse jaoks on oluline toetada õpetajaid eesti keele õpetamises täiskasvanutele. Selleks tehakse koostööd eesti keelt õpetavate keelefirmadega ja toetatakse täiskasvanute eesti keele õpetajate võrgustikku. Õpetajate professionaalse arengu toetamiseks ja motivatsiooni tõstmiseks viis Tartu Ülikool läbi **täienduskoolitused** õpetajatele ja Avatud Meele Instituut tegi **supervisiione**. Alustati koostööd Tallinna Ülikooliga.

Kodanikupäeva viktoriin

Novembris toimus Integratsiooni Sihtasutuse veebilehel eestikeelne 50 küsimusega kodanikupäeva e-viktoriin, mis keskendus huvitavatele faktidele, sündmustele ja elule Eestis. Viktoriini oli 4295 osalejat, neist **3854 lahendasid viktoriini edukalt lõpuni**. Viktoriin toimus esimest korda uuel veebiplatvormil.

Kogukondlik koostöö ja kodanikuühiskonna arendamine

Kogukondliku koostöö keskmes on pere- ja sõpruskond, kultuuri- ja rahvaseltsid, aga ka ettevõtted ja kohalikud omavalitsused, kes korraldavad üheskoos kultuuri- ja spordiüritusi, arutelusid, konverentse, töötubasid, õppereise. Kogukonna liikmete koostöö suurendab ühiskonna turvalisust, pakub keelepraktikat, kaasab kodanikke ühiskonnaellu ja tõstab teadlikkust eesti kultuurist ning kultuurilisest mitmekesisusest Eestis.

2019. aastal toimus Integratsiooni Sihtasutuse kaasabil **40 kogukondlikku koostööd soodustavat tegevust**. Neist sai osa **2609 inimest**. Koostöötegevusi korraldati eelkõige **noortega töötavate organisatsioonide esindajatele**. Soodustati ühistegevusi, mis suurendavad noorte ja täiskasvanute osalust ühiskondlikes protsessides.

Näiteks toimusid arutelud ja seminarid sellistel teemadel nagu noortepoliitika, hariduse tulevik, linna arendamine, kaasav haridus, erivajadusega lapsed

ja ühiskond, inimeste ja kohalike omavalitsuste koostöö, tervishoid, sport. Ida-Virumaa elanikud tegid koostööd teiste maakondade haridusasutustega ja kultuuriseltsidega, toimus äriõhtu regiooni ettevõtjatele, mälumäng, erineva keele ja kultuuri-ga inimesi ühendav jõuluüritus. Nii mõnigi ettevõtmine korraldati noorte algatusel ja jõul, mis on ka regionaalarengu mõttes väga lootustäratav.

Mõned näited ellu viidud projektidest on toodud järgmistel lehtedel.

FOTO: ANASTASSIA VOLKOVA

Bazar

Septembrikuisel arutelupäeval Bazar vahetati mõtteid teemal „Kes vastutab Narva eest?“. Diskussioonist sai kohapeal osa 51 inimest ning seda jälgis Facebooki otseülekandes 2528 inimest.

Tänavakunst

1. juunil toimus Jõhvis koostöös MTÜ-ga Linnaprojektid tänavakunsti üritus Jõhvi Street Art Day, mille eesmärk oli koguda mõtteid ümbritseva ruumi ja inimeste emotsionaalse heaolu parandamiseks. Jõhvi endise politseimaja ruumides toimusid meistriklassid, näitused ja arutelud kunstnikega, hoovis võistlesid noored grafitikunstnikud ning rulapargis sai osa võtta ekstreemspordi töötubadest. Osales üle 400 inimese. Otsustati luua iga-aastane mitteametliku tänavakultuuri foorum, mille keskus võiks olla Jõhvi. Ideed toetasid kunstnikud, otsiti võimalusi Eesti Kunstnike Liidu kaasamiseks ja plaaniti linnavõimudega koostööd teha.

Noorte suvekool

6.–8. septembril toimus Tallinnas ja 13. septembril Narvas noorte suvekool ning seminar „Hoolin, kaasan ja mõistan“. Seda aitas korraldada Sillamäe Lastekaitse Ühing ning osales veel 11 partnerorganisatsiooni. Tallinna ürituse peamine eesmärk oli kaasata erivajadustega ja vähemkindlustatud noori noorsootöösse ning suurendada teadlikkust kaasavast haridusest, noorte motiveerimisest ja kodanikuühiskonnast, noorte vaimsest tervisest ning tööelust. Narvas toimus noortele ja noortega tegelevatele spetsialistidele seminar, mille eesmärk oli suurendada noorte teadlikkust erivajadusega noorte väljakutsetest ning õpetada sotsiaalsed oskusi. Üritustel osales 178 inimest.

Häkaton gümnaasiuminoortele

15.–17. novembril toimus koostöös Sihtasutus Narva Loomeinkubaatoriga Spinner ja EBS häkaton gümnaasiuminoortele. 13 meeskonda töötasid oma ideedega terve nädalavahetuse, lisaks toimusid seminarid prototüüpimise ja oma idee esitamise teemal. Osalejatele olid toeks mentorid, kellega suhtlemine arendas ka eesti, vene ja inglise keele oskust. Häkatoni meeskondi juhendasid Estonian Business Schooli (EBS) tudengid ja vilistlased, TalTechi tudengid ning Ettevõtlike Noorte Koja (JCI) esindajad. Osales 81 inimest.

Poeesiafestival

14. detsembril toimus Narvas koostöös Vaba Lava Narva teatrikeskusega eesti-vene poeesiafestival. Luuletusi lugesid Narva koolide 1.–12. klasside õpilased ning luuletajad Ida-Virumaalt, samuti Narvast pärit näitleja ning lavastaja Julia Aug. Toimus binaarpoeesia luuleõhtu, kus loeti inimese ja spetsiaalse arvutiprogrammi koostöös sündinud luulet. Festivalist sai osa 101 inimest.

Noortefoorum kliimast

27. novembril toimus Riigikogu konverentsikeskuses koostöös MTÜ-ga Avatud Vabariik noortefoorum “Kliimaneutraalsus kui sajandi suurim väljakutse – kas oleme õigel teel?”. Foorumil arutati, kas Eesti peaks toetama kliimaneutraalsuse eesmärgi tõstmist varasemaks, kas tegevuskava kliimamuutuste pidurdamiseks on piisav ning mida me saame omalt poolt veel teha, et eesmärgini jõuda. Foorumist võtsid osa eri rahvusest noored, aga ka kohalike omavalitsuste, avaliku, era- ja kolmanda sektori organisatsioonide esindajad ning Eesti vähelõimunud püsielanikud, kokku 53 inimest.

Koostegutsemist võimaldavad spordi- ja kultuurisündmused

Erineva keelelis-kultuurilise taustaga inimeste igapäevaste kontaktide teket, suhtlust ning kaasalöömist ühiskonnas aitavad soodustada kultuuri- ja spordiüritused. Parimate koostööpartnerite valikuks korraldatud taotlusvoorus jagati 11 projektile 89 577 eurot.

Kokku laekus lõimumist edendavate kultuuri- ja sporditegevuste taotlusvooru 58 taotlust, millest sisuliselt hinnati 55.

Ellu viidi järgmised koostööprojektid.

- Eesti Võrkpalli Liidu eestvedamisel osalesid vene noorvõrkpallurid Ida-Virumaalt ja Tallinnast kakskeelsetes võrkpallilaagrites, loengutel ning koolitustel.
- Eesti Jalgpalli Liit innustas Ida-Virumaa noori tegelema jalgpalliga, jõudmaks Eesti rahvuskoondisesse. Tugevdamiseks Ida-Virumaal elavate või sealt pärit jalgpallurite sidet kodumaa-konnaga, korraldati esinduslikke võistlusi.
- MTÜ IdaEvent viis Kohtla-Järvel läbi tänava-korvpalli turniiri ja korraldas huvitegevusi.
- Äkke Suusaklubi korraldas rattakrossivõistluse „Äkke GP XCO“ ja rahvaspordiürituse „Narva rattasõit“, algas uus liikumisharrastuse rattasari „Ida-Virumaa rattaõhtud“.
- MTÜ Elamussport viis läbi elamusspordialade tutvustustuuri Narvas, Sillamäel, Jõhvis, Loksas ja Tallinnas.
- Ühendus Sport Kõigile ja Eesti Olümpiakomitee korraldasid Toilas liikumisõpetajate sügis-kooli „Liisü 2019“.
- Eesti Loodusainete Õpetajate Liit korraldas väljasõidud 80-le kultuuri- ja loodushuvilisele õpetajale, kellest pooled olid eesti keelest erineva õppekeelega koolidest.
- OÜ Shiftworks viis teist korda läbi muusika- ja linnakultuuri festivali „Station Narva“.
- Eesti Rahvusraamatukogu korraldas ürituste-sarja „Uudishimulik seenior raamatukogus“.
- Pimedate Ööde filmifestival sai toetust kvaliteet-se filmiprogrammi näitamiseks ja mitmekülg-sete loometegevuste pakkumiseks noortele.
- Vaba Lava Narva teatrikeskus lõi koostöös Moskva Brusnikini meistriklassi ja teatriga Praktika lavale dokumentaallavastuse „Lõhe“. Teos uuris, kuidas piiri tekkimine 1990ndate alguses peegeldus Narva ja Ivangorodi elanike saatusel. Teatritrupp, mille koosseisus on nii Venemaalt kui ka Eestist pärit näitlejad, interv-jueeris Narva ja Ivangorodi elanikke, kelle lood said lavastuse osaks.

Rahvusvähemuste kultuuriühingute toetamine

Integratsiooni Sihtasutus toetab Eestis elavate rahvusvähemuste keele ja kultuuri säilitamist. Selleks jagatakse kultuuriseltside katusorganisatsioonidele kolmeaastast tegevustoetust ning rahastatakse konkreetseid kultuuriprojekte. Lisaks korraldatakse seltsidele arendavaid koolitusi, õppereise ning koostööpäevi.

Seoses muudatustega riigieelarve seaduses määratakse toetusi 2019. aastast kultuuriministri määruste alusel. Need määrused on „Rahvusvähemuste kultuuriseltside toetamise tingimused ja kord“ ning „Rahvusvähemuste katusorganisatsioonide toetamise tingimused ja kord“. Sestap lõpetati enneaegselt seni kehtinud kolmeaastased toetuslepingud rahvusvähemuste kultuuriseltside katusorganisatsioonidega. Läbi viidi taotlusvoor katusorganisatsioonide rahastamiseks ning taotlusvoor kultuuriprojektide toetamiseks.

Baasrahastus

Kolmeks aastaks sai toetust **18 katusorganisatsiooni**, kelle liikmeteks on **257 rahvusvähemuste kultuuriseltsi**. 2019. aastal oli toetuste kogusumma **453 500 eurot**.

Toetust said kõik taotluse esitanud ehk:

- MTÜ Eesti Mitmekultuuriline Assotsiatsioon
- Eesti Vene Kultuurikoda Mittetulundusühing
- Eesti Ukrainlaste Kongress
- Vene Haridus- ja Heategevusühingute Liit Eestis

- Rahvusvaheline Rahvuskultuuride Ühenduste Liit Lüüra
- Eestimaa Rahvuste Ühendus
- Ukraina Organisatsioonide Assotsiatsioon Eestis
- Eesti Vanausuliste Kultuurikeskus
- Kultuuriühendus Kirill ja Meffodi
- Ida-Virumaa Integratsioonikeskus
- Gruusia Kultuuriseltside Maja Eestis
- Loominguliste Kollektiivide Ühing Kalinka Eestis
- MTÜ Vähemusrahvuste Liit Raduga
- Eesti Armeenia Rahvusühing
- Vähemusrahvuste Keskus Radzima
- Mittetulundusühing Eesti Aserbaidžani Kultuurikeskus Ajdan
- Eestimaa Valgevenelaste Assotsiatsioon
- Vene Kultuuriseltside Assotsiatsioon Ruthenia

Kultuuriprojektid

Seoses toetussüsteemi uuendamisega piirati 2019. aastast potentsiaalsete taotlejate ringi rahvusvähemuste kultuuriseltside taotlusvoorst. Nüüdsest võib taotleja olla Eestis registreeritud mittetulundusühing, kelle põhikirjajärgne tegevus

453 500

eurot jagati 18-le
kultuuriseltside
katusorganisatsioonile

257

rahvusvähemuste kultuuri-
seltsi kuulub toetust saanud
katusorganisatsioonidesse

20

kultuuriprojektile jagati
kokku 75 500 eurot

on seotud rahvusvähemuste kultuuri säilitamise ja arendamisega.

41 taotluse seast sõeluti välja **20 parimat**, kelle projektidele eraldati toetust **75 500 eurot**.

Toetust said mitmed traditsioonilised **festivalid**: Ukraina kultuuri rahvusvaheline lastefestival „Kvitō Ukrainy“, „Multikultuurne Pärnu“, XX Rahvusvaheline Isabella Jurjeva nimeline vene romansi konkurss, rahvusvaheline vaimuliku muusika festival „VM FEST Mustvee“ ning Eesti ingerisoomlaste XXIX laulu- ja tantsupidu.

Esmakordselt sai toetust soome-ugri filmifestival (FUFF) Lõuna-Eestis (Sännas), IV Ida-Virumaa Valgevene laulude festival „Kodukandi laulud“ ja festivalilaat „Ukraina perepäev“ Rakveres. Esimest korda toimus Eestis rahvusvaheline Euroopa Tatari pärimuskultuuri festival „Sabantuy“.

Romade traditsioonilise **kultuuri ja folklooriga** said tutvuda Lasva, Lihula, Kullamaa, Sillamäe ja Tallinna elanikud. Kohtla-Järvel tähistas Ida-Virumaa Juudi Kogukond 30. aastapäeva ning Ukraina Kaasmaalaskond Sillamäe Vodograi 20. aasta juubelit. Tallinnas korraldati gruusia ja aserbaidžaaani kultuuripäevi ning Narvas poola kultuuripäevi. Vanausuliste kultuuripärandiga oli võimalik tutvuda Naboika päeval Peipsimaa Külustuskeskuses.

Toetati ka Eesti-Ukraina folkrokkansambli Svjata Vatra ning Ukraina folklooriansambli Žurba ühise **CD väljaandmist ja kontserte ning Eesti Folkloorinõukogu** vähemusrahvuste töörühma 2019. aasta tegevusi.

Valmis seitse lastele mõeldud **õpperaamatut** Eestis elavate suuremate rahvusvähemuste kohta.

Romade nõustamine

Kultuuriministeeriumi eestvedamisel toimusid kohtumised Valga Vallavalitsusega, teemaks romade päeva- ja perekeskuse loomine Valga linna. Kultuuriministeeriumi, Haridus- ja Teadusministeeriumi, Valga Vallavalitsuse ja Integratsiooni Sihtasutuse koostöös on kavas 2020. aastast võtta Valgas tööle **romade mentor**. Tegemist on Euroopas laialt levinud teenusega, mis on osutunud romade lõimumisteenustest tõhusaimaks.

Koolitused

Augustis toimus õppereis 40-le rahvusvähemuste katusorganisatsioonide esindajale, kes kohtusid omatulu teenivate ja kultuuri valdkonnas tegutsevate eestikeelsete mittetulundusühingutega Viljandimaalt ja Mulgimaalt.

Oktoobris ja novembris sai 42 rahvusvähemuste kultuuriseltsi esindajat osaleda **kultuuriürituste turunduse koolitusel**.

Mitmekultuurilisuse tähistamine

Ühiskonna mitmekultuurilisuse toetamiseks ja tolerantsuse soodustamiseks tähistatakse mitmekesisuse päeva (2019. aastal oli see 17. aprillil) ja rahvuste päeva (24. septembril).

Mitmekesisuse päev

Mitmekesisuse päevaga rõhutatakse iga inimese tähtsust ja erakordsust. Eestis veab mitmekesisuse päeva tähistamist Eesti Inimõiguste Keskus. Integratsiooni Sihtasutus keskendus sel puhul kultuurilistele erinevustele ja **vahendas huvilistele kontakte Eestis tegutsevate rahvusvähemuste kultuuriseltsidega**. Viimaseid tegutseb Eestis 260.

Nii käis näiteks Tallinna Kaubamaja töötajatega kohtumas armeenia kogukonna esindaja ja Tartu Kaubamajas mari kogukonna esindaja. SEB Pangas toimus matarjoškade maalimise töötuba. Sotsiaalministeeriumis tutvustas oma kultuuripärandit Eesti Aserbaidžaani Kultuurikeskus Ajdan ja Kultuuriministeeriumis kabardiini kultuuripärandit MTÜ Terek. Narva Poola Seltsi esindaja ja Gruusia pühapäevakooli õpetaja rääkisid oma kodumaast ning kommetest Integratsiooni Sihtasutuse töötajatele Narvas ja Tallinnas.

Mitmekesisuse päeva puhul telliti režissöör **Aljona Suržikovalt video**, mida näidati Vabaduse väljaku ekraanil, Politsei- ja Piirivalveameti ning Integratsiooni Sihtasutuse siseekraanidel ja kaubanduskeskustes üle Eesti. Samuti jagati seda Facebookis.

Tallinna ja Narva eesti keele majas käsitleti 17. aprillil õppijatega mitmekesisuse teemat.

Rahvuste päev

24. septembril tähistatav Eesti rahvusvähemuste päev on **pühendatud kõigile Eestimaal elavatele rahvustele**. Eestis elab 198 rahvuse esindajaid. Septembri jooksul toimusid üle Eesti rahvuste päevale pühendatud kontserdid, näitused, loengud ja töötoad. Neid korraldasid rahvuste kultuuriseltsid, Integratsiooni Sihtasutus jagas infot ja tõmbas päevale avalikkuse tähelepanu.

Integratsiooni Sihtasutus tellis rahvuste päeva üritustele **sotsiaalmeedia- ja veebireklaami kampaania**. Lisaks tegi režissöör Aljona Suržikova rahvuste päeva video, mida näidati 24. septembril Vabaduse väljakul, väliekraanidel ja ostukeskustes üle Eesti.

Mustpeade majas toimus **koostööpäev** muuseumide ja etendusasutuste ning rahvusvähemuste kultuuriseltside katusorganisatsioonide esindajatele, kokku 65 inimesele. Koostööpäeval mõeldi ühiselt välja ideid, milledest kolmele parimale anti võimalus see kuni 3000 euro eest ellu viia.

260

rahvusvähemuste
kultuuriseltsi tegutseb
Eestis

198

rahvuse esindajaid
elab Eestis

65

inimest kogunes
kultuuriasutuste ja kultuuri-
seltside koostööpäevale

Ellu viidi järgmised ideed.

- **Laulurännak ehk lauldes läbi Eestimaa.** Slaavi folklooriansamblid Bõlina ja Bõlitsa ning folklooriansambel Suprjadki valisid välja tuntud vene rahvalaulud, mis tõlgiti eesti keelde. Eesti külakogukonnad ja rahvamajad, kellele folklooriansamblid 2020. aastal külla lähevad, valisid omakorda välja just nende piirkonnas tuntud eesti rahvalaulud, mis tõlgiti vene keelde. Lauludest koos tõlgete ja nootidega trükiti laulik. Ansamblite kõrval oli partneriks ERM ja Eesti Vabaõhumuuseum.
- **UKU.** Ukraina Organisatsioonide Assotsiatsiooni pühapäevakooli õpilased käisid kord nädalas NUKU muuseumis, kus läbisid lavastuse loomise protsessi ja kandsid oma loomingut NUKU teatris ka ette. Kotzebue konverentsi liikmed said osa NUKU-s toimunud jõuluüritusest, maketi ning varjunuku valmistamise

töötoast. Koostööprojekti nimi UKU sümboliseeris kolme osapoolt: Ukrainat, kultuuri ja eesti loodusjumalat kui mütoloogilist tegelast.

- **Teatrimäng.** Endla teatri sünnipäeva puhul korraldati lastele joonistuskonkurss, millele laekunud töödest tehti ka näitus. Autasustamistseremoonia teatrailsel mängul osalesid noorte kõrval ka professionaalsed näitlejad. Projekti vedasid Eesti Vene Kultuurikoda, Rahvusvaheline Rahvuskultuuride Ühenduste Liit Lüüra, Pärnu Teater Endla ja Vähemusrhuvuste Liit Raduga.

22. septembril toimus Jõhvi kontserdimajas XVI **vähemusrhuvuste kultuurifestival** „Rahvuskultuuride Loomepada“ ning Kukruse Polaarmõisas Kultuuriministeeriumi ja Integratsiooni Sihtasutuse **rahvuste päeva vastuvõtt**.

Ühe laua taga

13. septembril toimus Mustpeade majas rahvusvähemuste kultuuriseltside, etendusasutuste ja muuseumide koostööpäev. Pildil arutab ühistegevust meeskond Mägivaher.

FOTO: VIKTOR BURKIVSKI

Lõimumise teemaline nõustamine

Eesti keelest erineva emakeelega inimestel on Eestis elades või siia saabudes sageli mureks eesti keele valdamine. Huvi tuntakse ka Eesti komberuumi, kodakondsuse, elamisloa ja tervishoiuteenuste vastu.

2019. aastal nõustas Integratsiooni Sihtasutus lõimumise teemal **3952 inimest**.

Püsivalt saab lõimumist soodustavat teavet:

- Narva ja Tallinna eesti keele majadest
- tasuta infotelefonilt 800 9999
- e-posti aadressilt info@integratsiooniinfo.ee
- Tallinnas Ülemiste Citysse loodud Eesti Rahvusvahelisest majast kord nädalas
- alates 2019. aasta septembrist kord nädalas Sillamäel ja Kohtla-Järvel

Igale inimesele tema vajadustest lähtuva keeleõppe pakumiseks on välja töötatud **keeleõppijate vajadusi ja ootusi kaardistav ankeet**. Selle info põhjal moodustavad eesti keele majad keeleõppe rühmi. Süsteem võimaldab keeleõppest loobujaid kiiresti uute huvilistega asendada ning leevendada kaks korda aastas tekkivat pingelist olukorda tasuta keelekursustele registreerimisel.

Keeleõppe võimaluste tutvustamiseks ja muu lõimumisinfo jagamiseks korraldas Integratsiooni Sihtasutus:

- **eesti keele messi „KU-Ky“** Narvas ja Tallinnas, kus viidi kokku täiskasvanud keeleõppijad ning keeleõppeteenuste ja -vahendite pakkujad
- **12 keeleõppe infotundi** Narvas, Sillamäel ja Tallinnas, mis olid mõeldud eeskätt neile, kel ei õnnestunud tasuta eesti keele kursustele registreeruda

Lisaks käidi oma tegevusi tutvustamas Eesti Töötukassa messidel Narvas, Tallinnas ja Sillamäel ja mitmel teisel avalikul üritusel.

Valmis said mitmed **teabematerjalid**. Seoses eesti keele majade avamisega on uuendatud nõustamisteenuse voldikud, esitlusstendid ja plakatid. Valminud on kaks nõustamisteenust tutvustavat ja kolm keeleõppe teemalist videot (pühendumine õppele, järjepidevus ja keele praktiseerimine). Avalikkusele tutvustati viit kogemuslugu.

Keelekohvikud

Keelekohvik on eesti keele iseseisva õppe tugi ja praktiseerimise võimalus neile, kes keelt juba veidi oskavad.

Iganädalased keelekohvikud tegutsevad Tallinnas (Haaberstis, Mustamäel, kesklinnas, Ülemistel ja Lasnamäel), Maardus, Keilas, Paldiskis, Narvas, Kohtla-Järvel, Narva-Jõesuus, Sillamäel, Tapal, Haapsalus, Pärnus, Tartus ja Valgas.

Hankega leiti partnerid keelekohvikute korraldamiseks ka Kiviõlis ja Püssis, ent neid kohvikuid ei õnnestunud huviliste vähesuse tõttu avada.

Keelekohviku läbivijatele korraldati **kolmeetapiline koolitus**. Aprillis tutvustati keelekohviku metoodikat, juunis pakuti tuge selle rakendamisel ja analüüsiti kasutatavaid materjale. Oktoobris toimus keelekohvikute eestvedajate kogemusõpe ja analüüsiti metoodika rakendamise kitsaskohti.

Keel suhu

Keelemessil "KU-Ky" (pildil Tallinna mess) sai küsida nõu enda keeletaseme kohta ning leida vajadustele sobivaim õppematerjal või -keskkond.

FOTO: KATI VISNAP

Iseseisva keeleõppe juhendmaterjal

Uuendati iseseisva keeleõppe juhendit. Lisandus **õppimise psühholoogiat** käsitlev peatükk ning palju **eneseanalüüsi** toetavaid ankeedivorme. Materjal jagatakse kolme ossa: trükitav juhend õppijale, täiendavad tugimaterjalid edasijõudnutele ja õpetajatele ning veebis kasutatavad ankeedivormid. Retsenseerimisse on kaasatud tegevõpetajad ja nende õppurid. Materjali keeleline toimetamine, vene ja inglise keelde tõlkimine ning kujundamine algab 2020. aastal ning samal aastal peaks see ka trükist ilmuma.

2020. aasta kevadel on oodata **keeleõppija kalendrit, keeleõppuri lauamängu ja keelekohviku metoodika juhendit** koos ülesandekoguga.

Materjalid toetavad iseseisvat keeleõpet ja nende väljatöötamisega alustati 2019. aastal.

Koostöö tööandjatega

Alates 2018. aasta juunist toetavad Eesti Töötukassa ja Integratsiooni Sihtasutus tööandjaid, kes soovivad panustada töötajate eesti keele oskuse parandamisse. Tööandjad saavad taotleda Eesti Töötukassast koolitustoetust ning Integratsiooni Sihtasutuselt tuge sobivaima eesti keele õppimise lahenduse leidmisel. 2019. aastal pakuti eesti keele õppe korraldamises **tuge 19 tööandjale**.

Integratsiooni Sihtasutus tutvustas oma nõustamisteenust Eesti Töötukassa konsultantidele ja nõustajatele Narvas ning Jõhvis, samuti Rimi Eesti Food AS-i kaupluse juhtidele. Nõustamisteenust tutvustati ka Eesti Rahvusvahelise maja töö-

andjate päeval, kahel Eesti Töötukassa tööandjate päeval ja Eesti Kaupmeeste Liidu infopäeval.

Tööandjatele suunatud nõustamist tutvustavat teabelehte jagati Eesti Töötukassa kaudu. Eesti keelde tõlgiti Euroopa Nüüdiskeelte Keskuse trükis „Töökeel – lühijuhend: kuidas aidata täiskasvanud sisserändajatel arendada tööalast keeleoskust“. Trükis on kättesaadav nii sihtasutuse kui Euroopa Nüüdiskeelte Keskuse kodulehelt.

Nõustajate koolitus ja arendustegevus

Sihtasutuse nõustamis- ja infosüsteemi võrgustiku liikmete koolitamiseks ning võrgustiku tööriistade arendamiseks sõlmis Integratsiooni Sihtasutus lepingu OÜ-ga Gravititas Consult. Neljas juba varem välja töötatud koolitusmoodulis saab

osaleda 100 nõustajat. 2019. aastal osales 56 inimest.

Arendustegevuse eesmärk on välja töötada kõigile vabalt kättesaadav **nõustaja e-tööriist**, kuhu oleks koondatud erinevate nõustamisteenuste baasinfo, koolitus- ja teabematerjalid, uudised ja parimad praktikad. Samuti oleks seal kirjeldatud lõimumisnõustaja pädevusi.

Selline tööriistakast aitaks suurendada riigiasutuste, kohalike omavalitsuste ja kolmanda sektori organisatsioonide suutlikkust anda rändetaustaga inimestele vajalikku infot ning suunata neid vajadusel asjakohastesse asutustesse.

Nõustaja e-tööriista väljatöötamisse kaasatakse vähelõimunud nõustamis- ja infosüsteemi eksperthümn, kellega kohtutakse kord kvartalis.

Töökeel – lühijuhend

**Kuidas aidata täiskasvanud
sisserändajatel arendada
tööalast keeleoskust**

Töökeele lühijuhend

Suvel välja antud trükis on kättesaadav ka elektrooniliselt.

Paindlik lõimumisprogramm

Paindliku lõimumisprogrammiga toetatakse paremat sisseelamist Eesti ühiskonda. Osalejatele tutvustatakse Eesti ühiskonnas toimetulekuks vajalikke teadmisi ja oskusi, mh arendatakse eesti keele oskust ning kodanikuteadlikkust.

Integratsiooni Sihtasutus pakub **kolme lõimumis-koolitust** – kodakondsuseksamiks ettevalmistavat koolitust, eesti keele kursusi ja kultuurimoodulit – ning **osavõttu eesti keele ja kultuuri tundmise klubist**. Osaleda võib kõigis eraldi, paralleelselt ja ka jätkuõppena, kuidas konkreetsele osalejale sobivam on.

Kodakondsuskoolitus

Jätkusid Paurman & Partnerid Õigusbüroo ning Eesti Ettevõtluskõrgkooli Mainor korraldatavad koolitused põhiseaduse ja kodakondsuse seaduse tundmaõppimiseks. Neil osales **197 inimest**.

Koolitus aitas inimesel eelkõige kodakondsuseksamiks valmistuda, aga andis ka vajalikud teadmised ja oskused aktiivsemaks osavõtuks ühiskonnaelus. Õppekäikudel külastati näiteks Riigikogu ja Eesti Panka.

Eesti keele kursused

Jaanipäevaks läbis keeleõppe Tallinnas **112 inimest**. Kursusi viis läbi MTÜ Atlasnet.

Märtsis avalikustatud riigihankega leiti eesti keele kursuste korraldajad Eestis elavatele vähe-lõimunud püsielanikele ja uussisserrändajatele aastateks 2019–2022. Nendeks said Kersti Võlu Koolituskeskus, Folkuniversitetet Estonia ning Multilingua Keelekeskus. Kokku saab **kolme aasta jooksul keeleõppest osa 1920 inimest**: 2019. aastal 896 inimest, 2020. aastal 640 inimest ja 2021. aastal 384 inimest.

Avalik registreerimine 2019. aastal toimuvatele keelekursustele toimus 22. augustil. Kõik **896 õppekohta** täideti sihtasutuse kodulehe kaudu samal päeval.

Eesti keele kursustel paraneb eelkõige igapäevane suhtluskeel A2, B1 või B2 tasemel. Kursuse läbimine on abiks kodakondsuseksami sooritamisel ja kodakondsuse taotlemisel. Keelekursusel suhtluskeelt arendades saab edukalt jätkata keeleoskuse lihvimist eesti keele ja kultuuri tundmise klubides ning kultuurimoodulis.

1090

inimest võttis osa
kultuurimoodulist

896

inimest alustas eesti
keele õpet

308

inimest käisid koos
eesti keele ja kultuuri
tundmise klubis

Kultuurimoodul

Kultuurimoodulis osalevad inimesed saavad kultuurisündmusi külastades ja aruteludel osaledes võimaluse luua isiklikke kontakte teistest rahvusest inimestega ning tutvuda endale huvitavate teemadega Eestis.

Aasta jooksul osales kultuurimoodulis **1090 inimest**, kellest 741 läbisid mooduli täies mahus ning 77 jätkavad 2020. aastal. Tegevusi viisid esimesel poolaastal läbi Tallinnas ja Harjumaal MTÜ Eesti Instituut ning Tartus Eesti Rahva Muuseum. Mõlemad täiendasid aasta alguses seniseid programme.

Eesti Instituut tegi õppekäike lisaks varasematele kohtadele ka Tallinna Linnamuuseumisse, Eesti Teatri- ja Muusikamuuseumisse, Eesti Arhitektuurimuuseumisse, Tallinna Keskraamatukokku, kinosse Artis ning Eesti Teaduste Akadeemia Underi ja Tuglase Kirjanduskeskusesse. Uute partneritena kaasati Tallinna Botaanikaääd, Lennusadam, Eesti Ajaloomuuseum, Tallinna õigeusu kirikud ja Arvo Pärdi Keskus.

Eesti Rahva Muuseumi korraldatud kultuurimooduli uue sihtrühma moodustasid Tartu Aleksander Puškini Kooli ja Tartu Annelinna Gümnaasiumi õpetajad ning Tartu Annelinna Gümnaasiumi õpilased vanuses 17–18 aastat. Kõigile pakuti kultuurimoodulis osalemist kevadise koolivaheaja neljal päeval.

Aprillis avalikustatud riigihankega leiti kultuurimooduli tegevuste elluviijad aastateks 2019–2022. Nendeks said MTÜ Eesti Instituut ja

MTÜ Rahvusvaheline Maja, kes alustasid augustis kultuurimooduli uute kavade koostamist ning inimeste registreerimist üritustele ja kohtumistele. Hankeperioodi jooksul pakutakse teenust vähemalt 1500-le vähelõimunud püsielanikule ja uussisserändajale.

Eesti keele ja kultuuri tundmise klubid

Klubid pakuvad keele- ja kultuurikümblust inimestele, kelle emakeel ei ole eesti keel, ent kes soovivad loomulikus keelekeskkonnas keelt harjutada ja oma kultuurilist silmaringi avardada. Keele ja kultuuri tundmise klubis saab eesti keeles suhelda, ennast harida ja toredalt aega veeta. Võrreldes klassikalise keeletunniga on klubi kohtumised rikastatud suhtlemisolukordade ja mitteformaalse õppe elementidega – näiteks õppekäikude või kohtumistega, kus õhkkond on vabam ja keelekeskkond olemas. Klubide kohtumistele kaasatakse eesti keelt emakeelena rääkivaid inimesi, kellega saab vestelda erinevatel igapäevaelu teemadel – tutvuda tavaelu situatsioonides kasutatavate kõnekeelsete väljendite, ütlustega. Klubi on koht sotsiaalseks suhtlemiseks ja tugi-võrgustiku tekkeks.

Eesti keele ja kultuuri tundmise klubides lihvib oma keeleoskust eesti keele B2 või C1 tasemel **308 inimest**. Klubide tegevust aitasid korraldada OÜ Mitteldorf, MTÜ Atlasnet, OÜ Keelepisik, OÜ ImmiSchool – Uusimmigrantide Koolituskeskus ja OÜ Change Partners. Klubide kohtumised lõppesid novembris.

Lõimumisvaldkonna arenduspreemiad

Lõimumisvaldkonna meedia- ja arenduspreemiate jagamisega väärtustatakse uudset ning mitmekülgset lähenemist eri rahvusest inimeste kokkutoomisel.

Välja anti neli preemiat suuruses **1000 eurot**.

Kategoorias „Eestis elavate rahvusvähemuste kultuuride tutvustamine Eesti avalikkusele“ pälvis preemia Ida Virumaa Tatari Kultuuri Ühing rahvusvahelise **Euroopa Tatari pärimuskultuuri festivali „Sabantuy“** läbiviimise eest 16. juunil 2018 Tallinnas. Ürituse külastajate arv küündis hinnanguliselt 10 000-ni.

Kategoorias „Eesti ja eesti keelest erineva emakeelega elanikele suunatud koostööprojektide elluviimine“ anti preemia **Tartu Rahvusvahelisele Majale** uussisserändajate ja kohaliku kogukonna koostöö arendamise eest. Tegevus hõlmas muu hulgas Eesti ja pagulasnoorte omavahelise võrgustiku loomist ning neile ühiste koolitusprogrammide, kohtumiste ja õpitubade läbiviimist.

Kategoorias „Lõimumist toetavate hoiakute kujundamine meediaprojektide kaudu“ pälvis preemia Eesti Rahvusringhäälingu venekeelse raadio-programmi **Raadio 4 saate „Keelekõdi“ autor**

Head eeskujud

Ida Virumaa Tatari Kultuuri Ühing pälvis tunnustuse pärimuskultuuri festivali korraldamise eest.

FOTO: VIKTOR BURKUIVSKI

ja toimetaja **Andrei Hussainov**. Iganädalane raadiosaade pakkus kuulajatele võimaluse täiendada oma eesti keele oskust arusaadavas ja põnevas vormis. „Keelekõdi“ osutus raadiokuulajate seas väga populaarseks, iga saadet kuulas keskmiselt 20 000 inimest.

Esmakordselt anti välja preemia kategoorias „Lõimumist toetavate algatuste elluviimine erasektoris“. Preemia pälvis **Logistika Pluss OÜ**, kes korraldas töötajatele tasuta eesti keele kursusi tööajal. Ettevõtte plaanib korraldada sarnaseid kursusi ka edaspidi.

Võitjate kohta telliti 3–4-minutilised tutvustavad videod. Preemiate saajad kuulutati välja 13. detsembril kultuuriministri vastuvõtul Fotografiskas, kus osales ligikaudu 140 inimest. Et Integratsiooni Sihtasutusele on oluline tutvustada erineva keele- ja kultuuritaustaga inimestele eesti kultuuriruumi, kasutatakse ürituste läbiviimiseks seda eesmärki toetavaid keskkondi. Ministri vastuvõtul osalenutel oli võimalik külastada Fotografiska näitust.

Rahvusvaheline lõimumiskonverents

14.–15. novembril toimus Radisson Blu Hotel Olümpia konverentsikeskuses rahvusvaheline lõimumiskonverents „**Ühine keel: lõimumine ühiskonnas läbi mitmekeelsuse**“.

Konverentsi teemaks oli **inglise keele domineerimine** kui proovikivi mitmekeelsusele ja **identiteedi loomine mitmekeelses ühiskonnas**. Kaks paneel-diskussiooni olid pühendatud **haridusele**. Esinesid rahvusvahelised lõimumisvaldkonna eksperdid, teadlased, praktikud ja poliitikakujundajad kümnest riigist.

Ettekannetele lisaks toimusid praktilised töötöad, teemaks pererändajate kohanemine, uus strateegia „Lõimuv Eesti 2030“, mitmekeelsus

ja identiteet ning esimese keele kadumise vastu võitlemine. Konverentsi lõpetas Eesti suurimate erakondade esindajate debatt.

Osales 208 inimest, ent ettekandeid sai otseülekandena vaadata ka konverentsi kodulehel www.integrationconference.ee ja Eesti Rahvusringhäälingu lehel. Konverentsi kodulehel saab ettekannete ja muu infomaterjaliga jätkuvalt tutvuda.

Konverentsi korraldas Integratsiooni Sihtasutus koostöös Kultuuriministeeriumi, Briti Nõukogu ning USA, Soome, Kanada, Saksa, Tšehhi ja Briti saatkonnaga.

Rahvus- kaaslaste programmi tegevused

Väljaspool Eestit elavatele eestlastele mõeldud tegevustes lähtub Integratsiooni Sihtasutus raamdokumendist „**Rahvuskaaslaste programm 2014–2020**“. Selles kokku lepitud tegevused pakuvad tuge eesti keele oskuse säilitamisel, eesti rahvuskultuuri ja identiteedi hoidmisel ning võimalikul tagasipöördumisel Eestisse.

Tegevusi rahastavad Kultuuriministeerium (tagasipöördumistoetused, rahvuskaaslaste nõustamine ja tugi kultuuritegevusele) ning Kultuuriministeerium koos Haridus- ja Teadusministeeriumiga (eesti keele ja meele laagrid).

Keelelaagrid noortele

Juulis ja augustis toimus väliseesti noortele kolm eesti keele ja meelega laagrit. Laagrid pakkusid osalejatele keelepraktikat ja suhtlemisvõimalust eakaaslastega, kinnistades seeläbi väliseesti noorte sidet Eestiga. Käidi ekskursioonidel, tutvuti vaatamisväärsustega ja tehti sporti.

Huvi laagri vastu oli suur, sihtasutuse veebilehe kaudu laekus osalemiseks **143 sooviavaldust**. Nende seast valikut tehes lähtuti noore keeleoskusest, motivatsioonist, vanusest, väljaspool Eestit elamise ajast ja sellest, kas ta oli juba taolises laagris osalenud. Noortele ei kompenseeritud sel korral laagrisse tuleku ega tagasisõiduga seotud transpordikuluseid. Laagritest võttis osa **66 väliseesti noort** ja **24 Eesti tuginoort**.

Kokku osales kolmes 11-päevases laagrivahetuses **noori 17 riigist**: Portugalist, USA-st, Norrast, Taanist, Iirimaa, Saksamaalt, Serbiast, Itaaliast, Belgiast, Rootsi, Soomest, Luksemburgist, Prantsusmaalt, Inglismaalt, Venemaalt, Ukrainast ja Rumeeniast. Laagrid toimusid Venevere Puhkekülas Viljandimaal ja need korraldas MTÜ HeadEst.

66

väliseesti noort vanuses
13–18 eluaastat käis
Eestis laagris

22

üritust või kollektiivi said
toetust Eesti kultuuri
säilimiseks välismaal

191

Eestisse tagasipöördunud
või seda plaanivat inimest
on nõustatud

Väliseestlaste kultuuritegevus

Eesti kultuuri säilimiseks välismaal ja eestlaste ühtekuuluvustunde tugevdamiseks toetas Integratsiooni Sihtasutus 40 000 euroga 22 kultuuriüritust või kollektiivi. Seeläbi soodustati kontakte kodueesti ja väliseesti loomeinimeste vahel, toetati väliseestlaste osavõttu Eesti kultuuri suursündmustest ja aidati kaasa eesti kultuuripärandi tutvustamisele võõrsil.

Väliseesti kultuuriseltside toetusvooru laekus 50 taotlust. Sisulisele hindamisele edastati neist 44, millest valiti välja 23. Üks toetuse saaja – Stockholmi Eesti lasteaed – loobus toetusest.

Toetust said järgmised ettevõtmised.

- Mitmed väliseesti kultuuriseltsid osalesid XXVII laulu- ja XX tantsupeol „Minu arm“ (külalised Peterburist, San Franciscost, Soomest, Kaukaasiast).
- Tantsupeomuuseum pakkus väliseesti kultuuriseltsidele võimalust esineda Vabaduse väljakul toimunud tantsukontserdil „Ühendusmaa on Eestimaa“.
- Helsingis, Tartus ja Tallinnas peeti ülemaailmseid eesti kultuuripäevi (ESTO), mis sedakorda rõhutasid noorte kaasamise tähtsust.
- Torontos toimus muusikafestival Estonian Music Week ja infotehnoloogiakonverents Latitude44.
- Tuglase Seltsi eestvõttel peeti Tampere eesti kultuuri festivali „Martin markkinat“, kus tutvustati Eestit reisisihtkohana ning müüdi eesti käsitööd, disaini ja toitu.
- New Yorgis ning Bonnis peeti Eesti kultuuripäevi.
- Tampere tähistati Eesti taasiseseisvumispäeva.
- MTÜ Arteesia tegevuste kaudu hoiti Euroopa eesti kogukondades elus eesti koori- ja ansambilaulutraditsiooni.
- Chicagos võõrustati rändnäitust „Masters of Our Own Homes: Estonia at 100“, mis tutvustas Eestit reisisihtkoha, koostööpartneri ja investeerimiskeskonnana.
- Jätkus Eesti rahvatantsu tutvustamine ja õpetamine Luksemburgis ning Rootsis.
- Eesti Keeleklubi Göteborgis lavastas teatrietenduse „Lotte“, mille kaudu saavad läänerootsi eestlaskonna lapsed õppida keelt läbi näitemängu.
- Lastekirjanik Mika Keränen külastas Kopenhaagenit, Göteborgi ja Lundi, kus rääkis oma tööst ning sellest, kuidas saab hoida südames kahte riiki, kahte keelt ning kahte kultuuri.
- Londonis korraldati lastele ja noortele Eesti kultuuripärandi ning pärimuskultuuriga seotud õppepäev.
- Belgias peeti muusikalisi looduspärimuspäevi.
- Riia Eesti Koolis õpetati eesti rahvatantsu.
- Toetati noorteorganisatsiooni Soome Eesti Noored esinduse osalemist väliseesti kultuuriseltside koostööpäeval Tampere.
- Ajaleht Peterburi Teataja sai väljaandmistootust. Ajalehes avaldatakse uudised Eestist ning infot Peterburi Eesti Seltsi ja Jaani koguduse ning kirik-kontsertsaali kultuuriprogrammi kohta.

Tagasipöördumistoetused

Tagasipöördumistoetusi makstakse, et toetada väliseestlaste kodumaale naasmist. Toetustega soovitakse **leevendada lastega perede kulutusi tagasipöördumisele** ning pakkuda **tuge vanematele, kel pole õnnestunud tööd leida** või kes laste vanuse tõttu veel tööturule ei siirdu.

2019. aastal sai toetust **68 inimest** (Eestisse naasnud Eesti kodanikku või tema järglast), selleks kulus **52 532 eurot**.

2019. aastal muutus alusdokument, millele tuginedes tagasipöördumistoetusi määratakse. 4. veebruarist on selleks kultuuriministri määrus nr 23 „Tagasipöördumistoetuse maksmise tingimused ja kord“ (vastu võetud 31.12.2018).

Aasta lõpus määrust täiendati ning toetuse saajate sekka lisati ka osalise töövõimega isikud ning Eestist emigreerunud noored, kes on võõrsil läbinud magistri- ja doktoriõppe. Muudatustega määrus jõustus 9. detsembril 2019.

Tagasipöördumistoetuse taotlust saab esitada Integratsiooni Sihtasutuse esindustes ning Politsei- ja Piirivalveameti teenindusbüroodes. Alates 2019. aasta algusest saab seda teha ka elektrooniliselt. Selleks tuleb Integratsiooni Sihtasutuse kodulehelt alla laadida elektrooniliselt täidetav taotlusvorm ning saata see koos täiendavate dokumentidega digikonteinerina sihtasutusele.

Rahvuskaaslaste nõustamine

Maikuus alustas Integratsiooni Sihtasutuses tööd **rahvuskaaslaste nõustaja**, kes tegeleb Eestisse tagasipöördujate nõustamisega.

Integratsiooni Sihtasutus nõustab nii neid, kellele on tekkinud huvi ja soov Eestisse tagasi tulla kui ka neid, kes on siin juba uut elu alustanud. Nõustaja aitab planeerida sujuvamat naasmist ja jagab praktilist infot Eestis toimetulekuks.

Peamiselt tuntakse huvi selle vastu:

- kuidas tagasipöördumise protsessi alustada
- kuidas korraldada laste haridustee jätkamist
- milliseid toetusi Eesti tagasipöördujatele pakub

Rahvuskaaslaste nõustajale tehti 2019. aastal **121 päringut**, neist poolte saatjad elasid veel võõrsil. Päringuid tehti näiteks **Šveitsist, Ameerikast, Inglismaalt, Soomest, Iirimaaalt, Belgiast, Saksamaalt, Venemaalt ja Usbekistanist**.

Mais täiendati ja uuendati Integratsiooni Sihtasutuse ja Eesti.ee veebilehti nõustamisteabega. Nõustamisteenust on tutvustatud valdkondlikel üritustel. Sõnum tagasipöördujatele suunatud nõustamisteenusest on hakanud levima väliseesti ja tagasipöördujate kogukondades ning nende Facebooki lehtedel.

Kogemusnõustajate võrgustik

Suvel viidi läbi avatud võrreldavate pakkumuste voor, et leida koostööpartnereid, kes korraldaksid **Eestisse tagasipöördunute kohanemist toetavaid kogemuskohutumisi**. Võrgustiku kujundamise ja kogemusnõustamise piloteerimisse on kaasatud OÜ Arengulooja, OÜ Innervisor, OÜ Kreegimarja ja FIE Ada Kiipus. Oktoobrist detsembrini toimusid iga kuu kohtumised tagasipöördunutele. Teenust piloteeriti **Harjumaal ja Läänemaal**, osales **70 tagasipöördujat**.

Üleilmse eestluse infoportaal

Oktoobris alustas tööd **rahvuskaaslaste info- ja koostööspetsialist**. Tema panustab üleilmse eestluse hoidmisse seeläbi, et aitab korraldada **väliseestlaste infovahetust nii omavahel kui ka kodu-eestlastega**. Kaardistatud on võõrsil asuvate rahvuskaaslaste info- ja suhtluskanaleid ning loodud vajalikke partnerlussuhteid.

Detsembri keskel toimus **info- ja koostööteenuse disainipäev**. Ürituse eesmärk oli koostöös väliseesti kogukondadega analüüsida rahvuskaaslaste

info- ja koostöötegevusi ning täpsustada ootusi neile teenustele. Osales 20 inimest: Põhja-Ameerikast, Euroopast ja Venemaalt.

Detsembris andis Marcus Kolga sihtasutusele üle domeenide globalestonian.com, globaalsedeestlased.org, globalestonians.org ja globaalneestlane.com õigused ning loodud Global Estonian veebi-tarkvara ja haldussüsteemid. Need domeenid on ühendatud veebiportaaliks **GlobalEstonian.com**, mida haldab ning sisustab edaspidi Integratsiooni Sihtasutuse rahvuskaaslaste info- ja koostööspetsialist.

globalestonian.com

Väliseestlaste infovälja hoidmiseks haldab Integratsiooni Sihtasutus spetsiaalset veebilehte.

GLOBAALNE EESTLANE

KODU

ÜRITUSED

UUDISED

GRUPID

KOHAD

ME!

OTSI

Vali-

Vali-

Otsi

ÜRITUSED UUDISED GRUPID KOHAD

TERETULEMAST

Globaalne Eestlane on üleilmne kogukond ja võrgustik eestlastele ning Eesti sõpradele kogu maailmas. Pühendatud Eesti Vabariigi 100. sünnipäevale

LOO KONTO

LOE EDASI

Ida-Virumaa programmi tegevused

Ida-Virumaale suunatud tegevustega aitab Integratsiooni Sihtasutus kaasa **piirkonna ettevõtlusaktiivsuse kasvule ja elukeskkonna parandamisele**. Oluline on peatada nooremaealiste väljavool Ida-Virumaalt ning turgutada piirkonna atraktiivsust turismi sihtkohana.

Tegevusi rahastab Rahandusministeerium ning nende aluseks on 2018. aastal vastu võetud Ida-Virumaa programm.

Keeleõppe ettevõtjatele

Ida-Virumaa majanduselu turgutamiseks korraldab Integratsiooni Sihtasutus eesti ja inglise keele õpet piirkonna ettevõtjatele ning ettevõtete võtmetöötajatele. Rõhk on majandus- ja ärikeelet, parem keeleoskus peab aitama kaasa koostööle teiste Eesti ettevõtetega ning parandama Ida-Virumaa firmade ekspordisuutlikkust.

Huvi ärikeelet õppe vastu oli suur, inglise keelt soovis õppida 63 ja eesti keelt 52 inimest. Neist õppima asus 63 – eesti ärikeelet oskust täiendasid 27 ja inglise oma 36 inimest.

Vastavalt osalejate algsele keeleoskusele moodustatud seitse õppegruppi tegutsesid **Jõhvis, Kohtla-Järvel, Narvas ja Sillamäel**. Õpet viis läbi Kersti Võlu Koolituskeskus. Gruppidesse kuuluvad väga erineva ettevõtlustaustaga inimesed. Koolitaja on loonud osalejatele motiveeriva õpikeskkonna, keelt praktiseeritakse lisaks tundidele ka kohtumistel ja õppekäikudel. Tähtsal kohal on osalejate omavaheliste kontaktide ja võrgustumise soodustamine.

2019. aastal alanud kursused lõppevad 2020. aasta alguses.

Keeleõpetaja **VIIVI TREIER**:

„Koostöö õppijatega sujus väga hästi. Nende motivatsioon on olnud kõrge kogu koolituse vältel. Osalejate sõnul osutus keeleõppe puhul kõige raskemaks oma tööde ümber korraldamine, et ikka alati koolitusele jõuda. Aga nad olid tublid ja said hakkama.“

63

inimest täiendas eesti
või inglise
ärikeelet oskust

14

kultuuri ja spordi
suurüritust sai toetust

252 900

eurot suunati suurürituste
korraldamiseks

FOTO: ALEKSANDR KOZULIN

Jõhvi balletifestival
Ida-Virumaa kultuurielu üks pärl, XII Jõhvi balletifestival pakkus
kaasahaaravat programmi ka lastele.

Spordi- ja kultuuriüritused

Ida-Virumaad aitavad Eesti teiste piirkondadega tihedamalt siduda suuremastaabilised spordi- ja kultuuriüritused. Nende toel elavneb kohalik ettevõtlus ja turism. Mitmekesisem spordi- ja kultuurielu parandab piirkonna atraktiivsust ka kohalike jaoks.

Aasta alguses kuulutas Integratsiooni Sihtasutus välja konkursi, leidmaks esinduslikke spordi- ja kultuuriüritusi. Laekus 48 taotlust, millest nõuetele vastas 40. Sihtasutus toetas kaheksat projekti kogusummas **157 500 eurot**. Valikul võeti proportsionaalselt arvesse nii sündmuse liiki kui ka selle toimumise kohta.

Tuge saanud kultuuri- ja spordisündmused olid:

- XII Jõhvi balletifestival
- muusikafestival „Mägede hääl“ Eesti Kaevandusmuuseumis Kohtla-Nõmmel
- Narva Ooperipäevade kontserdid ja ekskursioonid
- etendus „Kremli ööbikud“ Kreenholmi manufaktuuris Narvas
- Narva jooksusari Narvas ja Narva-Jõesuus
- Narva Energijooks
- Eesti ja Venemaa jalgpallitähtede sõpruskohtumine Narvas
- motokrossi nädalavahetus Kiviõli Seikluskeskuses

Muusikafestival „Mägede hääl“

Unikaalses kaevandusmiljööis toimunud festival pakkus – nende endi sõnu kasutades – rikkalikku Ida-Virumaa muusikaseljankat.

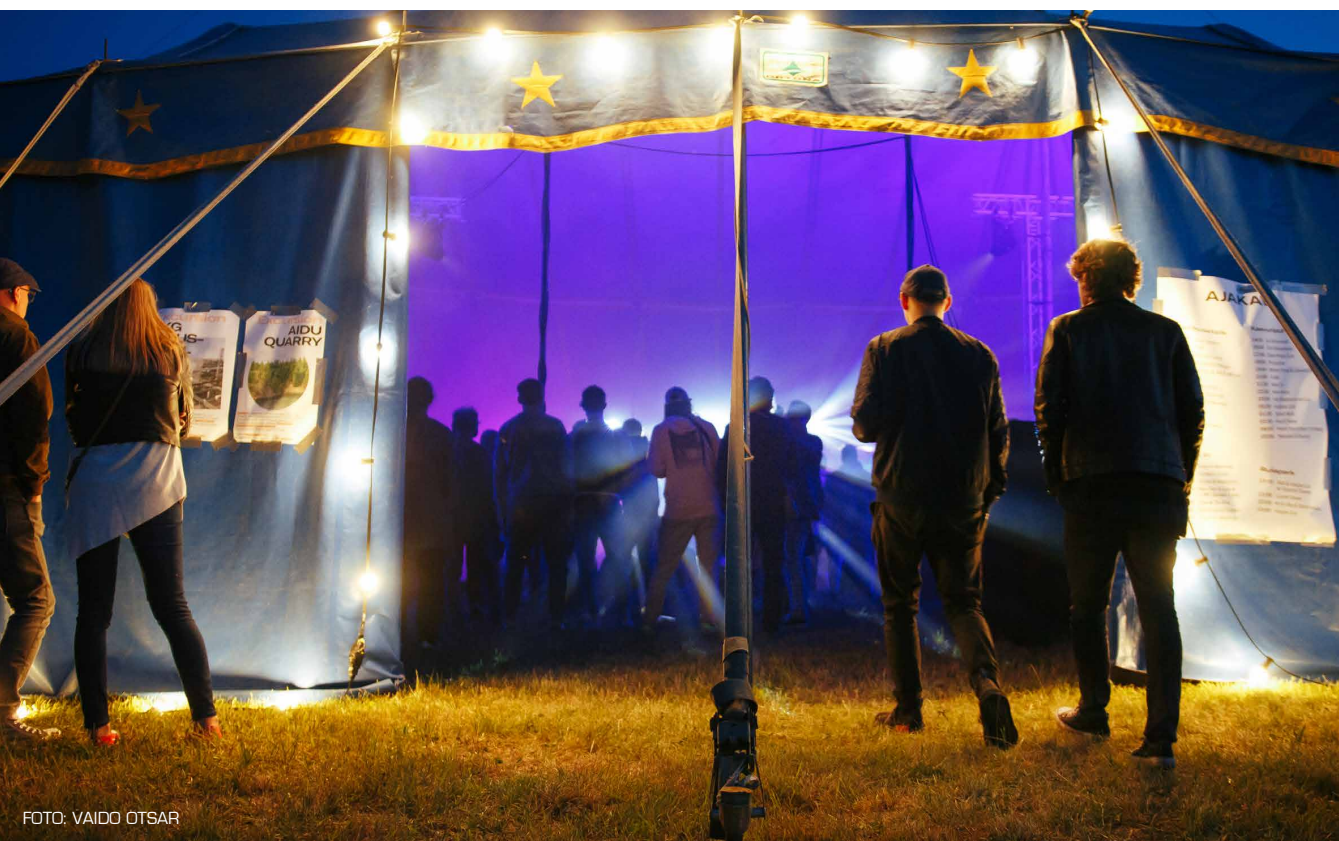

FOTO: VAIDO OTSAR

Narva Energiajooks

Narva Energiajooksu eri distantsidest võttis osa üle 3700 inimese. Pikem trass oli 21,1 km, lühem 7 km, lisaks toimusid lastejooksud.

FOTO: SERGEI STEPANOV

Sügisel toimunud taotlusvoorus otsiti Ida-Virumaa ettevõtlust edendavaid spordi- ja kultuuriüritusi. Laekus 25 taotlust, millest 22 vastasid nõuetele ja kuus said toetust kogusummas **95 400 eurot**. Eelkõige toetati suurprojekte, milles osaleks vähemalt 1000 inimest.

Toetust said:

- muusika- ja linnakultuurifestival Station Narva 2019
- Alutaguse suusamaraton (veebruar 2020)
- Eesti Jalgpalli Liidu hooaja avamäng „Superkarikas 2020“ Narvas
- Peterburi teatrite nädal Vaba Lava Narva teatrikeskuses (veebruar–märts 2020)
- turismi- ja matkafestival SeiklusFest Ida-Virumaa eri kohtades*
- Ida-Virumaa ettevõtete ja elanike koostöös sündiv lavastus Eesti tulevikust*

* Seoses 2020. aasta märtsis välja kuulutatud eriolukorraga on need üritused, mis pidid toimuma 2020. aasta kevadel, edasi lükatud. Abikõlblikkuse perioodi on pikendatud.

Muude programmide tegevused

Haridus- ja Teadusministeeriumi toel parandati
Ida-Virumaa õpetajate eesti keele oskust.

Riigikantselei rahastusel said teoks Eesti Vabariigi
juubelile pühendatud noorteprojektid, millest mõni
lõppes 2019. aastal.

Keeleõpe haridusvaldkonna töötajatele

Haridus- ja Teadusministeeriumi rahastusel pakutakse haridusvaldkonna töötajatele eesti keele kui teise keele õppimisvõimalusi. Hea keeleoskus aitab parandada konkurentsivõimet ja keelelist toimetulekut igapäevaelus ning tööl.

Mais lõppesid 2018. aasta sügisel alanud eesti keele kursused **120 õpetajale Ida-Virumaal**. Kursusi korraldas **OÜ Eterna Koolituskeskus**. Narvas oli õppureid 48, Ahtmes 36 ja Jõhvis, Sillamäel ning Kohtla-Järvel kõikjal 12. Kursused toimusid valdavalt B2 tasemel, aga ka C1 tasemel.

120 õpetajast läbis kursuse täies mahus ja **sooritas tasameeksami 64 õpetajat**, 56 õpetajat ei läbinud koolitust täies mahus, sest ei käinud eksamil. **250-tunnise koolituse** sisse olid kombineeritud õppekäigud ja ettevalmistus eesti keele tasameeksami sooritamiseks. **Õppekäikudel** saadi osa haridusprogrammide, kultuuri- ja haridusteemalistest õpitubadest ning keelemeesist „KU-Ky“. Tutvuti Sihtasutus Innove testimistoa ja keelekohviku formaadiga, vaadati ühiselt filme ja kohtuti eri elualade esindajatega.

2019. aasta suvel korraldatud riigihanke sama teenuse jätkamiseks võitis senine koolitaja. Seni õppinud 120 õpetajast **soovisid õpinguid jätkata 78**. Keeleõpe Narvas, Sillamäel, Jõhvis ja Kohtla-Järvel läks taas lahti sügisel. Kursused kestavad 2020. aasta juunini.

Kursustele lisaks korraldas Integratsiooni Sihtasutus aasta lõpus **Jõhvis õpetajakoolitusseminari**, mille eesmärk oli ühtlustada õpetamis- metoodikaid, tutvustada uut töövihikut ja jagada õpetamise kogemust oma kolleegidega.

120

Ida-Virumaa õpetajat
said eesti keele koolitust

64

õpetajat tegid ära
tasameeksami

78

õpetajat soovisid
õpinguid jätkata

Eesti Vabariik 100 sünnipäevaüritused

Eesti Vabariigi juubelipidustuste raames rahastas Riigikantselei 12 uuenduslikku ja unikaalset projekti, mis olid suunatud eesti keelt emakeelena mittekõnelevatele lastele ja noortele. Projektikonkurss viidi läbi juba 2016. aastal ja toetatud sündmused võisid toimuda 2017. aasta aprillist 2020. aasta veebruarini.

Projektitoetust said Narva Lasteaed Põngerjas, MTÜ Haridus-Kirjastuslik Kultuurikeskus Zlata, Ukraina Kaasmaalaskond Sillamäe Vodograi, Tallinna Tõnismäe Reaalkool, MTÜ Lapsepõlve Akadeemia, OÜ Merkuur, MTÜ Eesti Aserbaidžaaani Kultuurikeskus Ajdan, Sillamäe Lastekaitse Ühing, MTÜ Eesti HIV-positiivsete Võrgustik, MTÜ Muusikute Täiendõppe Keskus, Tallinna Täheke Lasteaed ja MTÜ Linnasilm.

Kaks projekti lõpetati 2017. aastal ja viis 2018. aastal. 2019. aastal lõppes viis projekti, nende läbiviijateks olid MTÜ Eesti Aserbaidžaaani Kultuurikeskus Ajdan, Ukraina Kaasmaalaskond Sillamäe Vodograi, Tallinna Täheke Lasteaed, MTÜ Lapsepõlve Akadeemia ja MTÜ Haridus-Kirjastuslik Kultuurikeskus Zlata.

Sada sammu mööda Eestit.

Tallinna Täheke Lasteaia pisikesed põnnid külastasid juubeliprojekti käigus ka päästetöötajaid ja politseinikke.

FOTO: TALLINNA TÄHEKESE LASTEAED

Nastja, 7-aastane:

„Mulle oli väga huvitav teada saada, kuidas võib kodus küünlast tulekahju tekkida. Siis võib kõik ära põleda: maja, mööbel ja isegi inimesed. Juhul, kui laps mängides küünla maha pillab ja midagi süttib, tuleb kohe päästjad kutsuda. Päästjad tulevad kiiresti kohale ja kustutavad kõik ära ja päästavad inimesed ka ära.”

Ülevaade Integratsiooni Sihtasutuse nõukogu tööst

Ülevaade on koostatud lähtudes riigivara seaduse § 98 lõikest 1 ja sihtasutuse põhikirjast. Aruan-deperioodil oli sihtasutuse nõukogu 9-liikmeline.

Ajavahemikus 01.01.–31.12.2019 kuulusid Integratsiooni Sihtasutuse nõukogusse:

- Kristina Kallas, nõukogu esimees kuni 28.06.2019
- Birute Klaas-Lang, nõukogu esimees alates 26.08.2019
- Piret Kärtner, nõukogu aseesimees kuni 25.09.2019
- Martin Tulit, nõukogu aseesimees alates 06.12.2019
- Ann Räämet
- Anneli Ratnik
- Birgit Lüüs
- Heidi Uustalu
- Kristi Vinter-Nemvalts
- Külli Remsu
- Merle Pöld
- Piret Hartman
- Vadim Belobrovtsev

2019. aastal toimus nõukogul **neli korralist koosolekut**.

2019. aastal pööras nõukogu suurt tähelepanu **Riigikontrolli auditi** „Täiskasvanute eesti keele õppe korraldus ja riiklik rahastamine“ tulemustele ja sihtasutuse rollile keeleõppe korraldajana.

Jätakuvalt olid aktuaalsed **eesti keele majade** ava-mise ja tegevuskavaga seotud küsimused (eesti keele kui teise keele õpe, sh eesti keele kohvikute, klubide ja kursuste korraldamise ja kvaliteediga seotud küsimused).

Uue teemana käsitleti **rahvuskaaslaste teenus-keskuse loomist**. Valimis kontseptsioon, mille eesmärk on esitada strateegiline suund ja ettepa-nekud rahvuskaaslastele ja Eestisse tagasipöör-dujatest Eesti kodanikele tugiteenuste pakkumise paremaks korraldamiseks ja uute teenuste välja-töötamiseks sihtasutuses. Kontseptsioon annab ülevaade sihtasutuse rahvuskaaslastele suunatud teenustest ja tegevuste eesmärkidest.

Nõukogu hoidis end regulaarselt kursis sihtasu-tuse majandustegevusega.

Olulisemad sihtasutuse nõukogu poolt aruandepe-rioodil vastu võetud otsused olid:

- kinnitati sihtasutuse 2018. majandusaasta aruanne
- sihtasutuse 2019. ja 2020. majandusaasta audiitoriks nimetati Grant Thornton Baltic OÜ
- kinnitati 2020. aasta eelarve ja tegevuskava

Sihtasutuse asutajaõigusi teostava asutuse otsusega (kultuuriministri 25.11.2013 käskkiri nr 1.1-3/364) on määratud Integratsiooni Siht-asutuse nõukogu esimehe kuutasuks 210 eurot ja nõukogu liikme kuutasuks 140 eurot.

Nõukogu ja juhatuse liikmetele makstud tasud aruandeperioodil

Nimi	Nõukogu / juhatus	Periood	Summa kokku (EUR)
Kristina Kallas	nõukogu esimees	01.01.–28.06.2019	1260.00
Birute Klaas-Lang	nõukogu liige, alates 26.08.2019 nõukogu esimees	01.01.–31.12.2019	1976.67
Piret Kärtner	nõukogu aseesimees	01.01.–25.09.2019	1246.67
Martin Tulit	nõukogu aseesimees	12.04.–31.12.2019	1200.00
Birgit Lüüs	nõukogu liige	01.01.–11.04.2019	480.00
Ann Räämet	nõukogu liige	01.01.–07.03.2019 28.06.–31.12.2019	1260.00
Anneli Ratnik	nõukogu liige	01.01.–25.09.2019	1240.00
Heidi Uustalu	nõukogu liige	01.01.–31.12.2019	1680.00
Merle Pöld	nõukogu liige	01.01.–31.12.2019	1680.00
Piret Hartman	nõukogu liige	01.01.–31.12.2019	1680.00
Vadim Belobrovstev	nõukogu liige	01.01.–31.12.2019	1680.00
Küllli Remsu	nõukogu liige	28.06.–31.12.2019	847.37
Kristi Vinter-Nemvalts	nõukogu liige	26.09.–31.12.2019	440.00
Irene Käosaar	juhatuse liige	01.01.–31.12.2019	44 300.00, sh lisatasu 3500.00